

I. HAI PHÁP BẤT ĐỊNH:

1. Giới Một Mình Cùng Người Nữ Ngồi Ở Chỗ Khuất:

Phật tại nước Xá-vệ, Tỳ kheo Ca-lưu-đà-di với Ưu-bà-di Quạt-đa là người quen biết cũ, lúc đó Ca-lưu-đà-di đến nhà của Quạt-đa ngồi ở chỗ khuất thuyết pháp cho Quạt-đa nghe. Tỳ-xá-khư-lộc-tử-mẫu có nhân duyên đi đến nhà Quạt-đa, từ xa nghe tiếng của Ca-lưu-đà-di nghĩ rằng: “Àt là Ca-lưu-đà-di đang thuyết pháp, ta nên đến nghe”. Vừa vào nhà liền thấy Ca-lưu-đà-di một mình cùng Quạt-đa ngồi ở chỗ khuất, thấy rồi nghĩ rằng: “Ngồi như vậy không tốt, Tỳ kheo không nên ngồi ở chỗ như thế. Nếu có ai thấy ngồi ở chỗ như thế sẽ cho rằng Tỳ kheo này

làm việc xấu hay sắp làm việc xấu, ta nên đến bạch Phật”, nghĩ rồi liền đến chỗ Phật, đánh lễ rồi ngồi một bên đem việc này bạch Phật. Lúc đó Phật thuyết pháp cho Tỳ-xá-khư-lộc-tử-mẫu, chỉ dạy được lợi hỉ rồi im lặng, Tỳ-xá-khư-lộc-tử-mẫu thấy Phật im lặng liền đánh lễ Phật rồi ra về. Sau đó Phật do nhân duyên này nhóm Tỳ kheo tăng rồi hỏi Ca-lưu-đà-di: “Thầy thật đã làm việc này phải không?” Đáp: “Thật vậy, Thế tôn”, Phật dùng đủ lời quở trách: “Việc thầy đã làm không phải pháp Sa-môn ... là điều mà người xuất gia không nên làm. Thầy là người ngu si, thầy không biết Ta đã dùng đủ cách quở trách dục, dục tưởng; đủ cách khen ngợi ly dục tưởng, diệt dục nhiệt. Ta thường dạy người nói pháp ly dục, đối với dục thầy còn không nên sanh tâm, huống chi làm nghiệp ác căn bản bất tịnh kiết phược dục nhuế si. Thầy ngu si đã dùng tay này thọ của tín thí cúng dường, tại sao lại dùng tay này làm hạnh bất tịnh?” Dùng lời quở trách rồi Phật bảo các Tỳ kheo: “Do mười lợi nên kết giới cho các Tỳ kheo, từ nay giới này nên nói như sau:

Nếu Tỳ kheo một mình cùng người nữ ngồi ở chỗ khuất, ở bên trong có thể hành dâm; nếu Ưu-bà-di đáng tin nói Tỳ kheo này ở trong ba pháp hoặc là Ba-la-di hoặc là Tăng-già-bà-thi-sa hoặc là Ba-dật-đề, tùy nói một việc nào; nếu Tỳ kheo này tự nói là tôi có ngồi ở chỗ như thế, thì trong ba pháp tùy Tỳ kheo nói là pháp gì, Tăng nên trị phạt tội đó hoặc là Ba-la-di hoặc là Tăng-già-bà-thi-sa hoặc là Ba-dật-đề; hoặc tùy Ưu-bà-di đáng tin nói là việc gì thì Tăng nên trị phạt tội đó. Đây là pháp bất định thứ nhất.

Người nữ là người lớn tuổi, trung niên hay còn nhỏ có thể làm việc dâm dục. một mình là chỉ có Tỳ kheo và người nữ, không có người thứ ba. Chỗ khuất là chỗ có vách ngăn, hàng rào hay màn che... Chỗ hành dâm là chỗ có thể hành dâm không thấy xấu hổ. Ưu-bà-di đáng tin là người đã quy y Phật, pháp tăng, đã đắc đạo quả. Người này trọn không vì mình hay vì người khác hoặc vì chút việc nhỏ, vì tài lợi mà vọng ngữ. Ba-la-di là trong bốn pháp Ba-la-di tùy nói một pháp; Tăng-già-bà-thi-

sa là trong mười ba pháp Tăng-già-bà-thi-sa tùy nói một pháp; Ba-dật-đề là trong chín mươi Ba-dật-đề tùy nói một việc. Bất định là Ưu-bà-di đáng tin không biết phạm, không biết chỗ nào khởi, không biết tên tội, chỉ nói: Tôi thấy người nữ đó đến, đi, ngồi, đứng; cũng thấy Tỳ kheo đến đi ngồi đứng, không thấy làm việc dâm dục hay trộm cắp hay giết người hay xúc chạm thân người nữ... những việc như thế không có quyết định nên gọi là Bất định. Tùy Ưu-bà-di nói là việc gì, Tăng nên gạn hỏi Tỳ kheo này, gạn hỏi rồi nếu Tỳ kheo tự nói tôi có tội này thì tùy Tỳ

kheo nói phạm tội gì, Tăng nên trị phạt tội đó. Nếu nói tôi có đến nhưng không phạm tội này, thì tùy theo lời Tỳ kheo nói mà trị. Nếu nói tôi không đến cũng không phạm tội này thì Tăng nên tùy theo lời của Ưu-bà-di đáng tin nói mà tác pháp Thật mịch cho Tỳ kheo này. Pháp Thật mịch là khi Tăng nhất tâm hòa hợp, một Tỳ kheo trong Tăng tác bạch yết ma như sau: Đại-đức Tăng lắng nghe, Tỳ kheo này theo như lời của Ưu-bà-di đáng tin nói, Tăng đã gạn hỏi mà tự nói không có đến chỗ đó cũng không có phạm tội đó. Nếu tăng đúng thời đến nghe, Tăng nên chấp thuận, Tăng tác pháp thật mịch cho Tỳ kheo theo như lời của Ưu-bà-di đáng tin đã nói. Bạch như vậy.

Như thế Bạch-tứ-yết-ma cho đến câu: Tăng tác pháp Thật mịch cho Tỳ kheo theo như lời Ưu-bà-di đáng tin đã nói xong rồi. Tăng chấp thuận vì im lặng, việc này xin nhớ giữ như thế.

Hành pháp của-Tỳ kheo được Thật mịch là:

- Người này không được cho người khác thọ giới.
- Không được thọ người khác y chỉ.
- Không được chứa nuôi Sa di.
- Không được giáo giới Tỳ kheo ni.
- Không được thọ Tăng sai.
- Không được phạm lại tội Thật mịch.
- Không được phạm tội tương tự.
- Không được phạm lại tội trước.
- Không được quả yết ma.
- Không được quả người làm yết ma.
- Không được xuất tội Tỳ kheo thanh tịnh.
- Không được cầu thỉnh muốn xuất tội người khác.
- Không được ngăn thuyết giới.
- Không được ngăn tự tứ.
- Không được ngăn Tăng sai người giáo giới Tỳ kheo ni.
- Không được cử tội Tỳ kheo thanh tịnh.
- Không được bảo người khác nhớ nghĩ.

Không được nói chuyện, thường tự khiêm hạ chiết phục tâm ý, tùy thuận Tỳ kheo thanh tịnh, tâm thường cung kính lễ bái. Nếu không hành

2. Giới Cùng Người Nữ Ngồi Chỗ Trống Vắng:

Phật tại nước Xá-vệ, Tỳ kheo Thi-lợi vốn cùng với vợ của cư sĩ Tu-xà-đa quen biết trước, lúc đó Tỳ kheo Thi-lợi đến nhà của Tu-xà-đa

cùng vợ của cư sĩ ngồi nói chuyện nơi chỗ trống vắng. Vợ của cư sĩ Bồ tát đà có nhân duyên đến nhà của Tu-xà-đa, nghe tiếng của Tỳ kheo Thi-lợi liền nghĩ: “Ắt là Tỳ kheo Thi-lợi đang thuyết pháp cho Tu-xà-đa, ta nên đến nghe”. Khi vào nhà liền thấy Tỳ kheo Thi-lợi ngồi với vợ cư sĩ ở chỗ trống vắng, thấy rồi nghĩ rằng: “Ngồi nói chuyện như thế không tốt, Tỳ kheo không nên ngồi với vợ cư sĩ như thế, nếu chồng con, nô tỳ ... trông thấy sẽ cho là Tỳ kheo làm việc xấu hay sẽ cùng làm việc xấu, Ta nên đến bạch Phật”, nghĩ rồi liền đến chỗ Phật, đánh lễ rồi ngồi một bên đem sự việc trên bạch Phật, Phật thuyết pháp cho Bồ tát đà đã được lợi hỉ rồi im lặng, Bồ tát đà thấy Phật im lặng liền đánh lễ rồi ra về. Sau đó Phật do nhân duyên này nhóm Tỳ kheo tăng rồi hỏi Tỳ kheo Thi-lợi: “Thầy thật đã làm việc này phải không?” Đáp: “Thật vậy, Thế tôn”, Phật dùng đủ lời quở trách: “Việc thầy đã làm không phải pháp Sa-môn ... là điều mà người xuất gia không nên làm. Thầy là người ngu si, thầy không biết Ta đã dùng đủ cách quở trách dục, dục tưởng; đủ cách khen ngợi ly dục tưởng, diệt dục nhiệt. Ta thường dạy người nói pháp ly dục, đối với dục thầy còn không nên sanh tâm, huống chi làm nghiệp ác căn bản bất tịnh kiết phược dục nhuế si. Thầy ngu si đã dùng tay này thọ của tín thí cúng dường, tại sao lại dùng tay này làm hạnh bất tịnh?” Đủ lời quở trách rồi Phật bảo các Tỳ kheo: “Do mười lợi nên kết giới cho các Tỳ kheo, từ nay giới này nên nói như sau:

Nếu Tỳ kheo một mình cùng người nữ ngồi chỗ trống vắng là chỗ không thể hành dâm. Nếu có Ưu-bà-di đáng tin nói Tỳ kheo ở trong hai pháp hoặc Tăng-già-bà-thi-sa hoặc Ba-dật-đề, tùy nói một việc nào; nếu Tỳ kheo này tự nói là tôi có ngồi chỗ đó thì theo lời nói đó mà trị hoặc Tăng-già-bà-thi-sa hoặc Ba-dật-đề; hoặc theo lời của Ưu-bà-di đáng tin nói mà trị. Đây là pháp Bất định thứ hai.

Chỗ trống vắng là chỗ không có vách ngăn, hàng rào hay màn che ... Chỗ không thể hành dâm là ở chỗ này có hổ thẹn không thể hành dâm được. Ưu-bà-di đáng tin như trong giới trên đã nói. Ở trong hai pháp tùy nói một việc nào là trong mười ba pháp Tăng-già-bà-thi-sa tùy nói một việc, hoặc trong chín mươi pháp Ba-dật-đề tùy nói một việc. Bất định như trong giới trên đã nói. Tùy Ưu-bà-di đáng tin nói là việc gì, Tăng nên gạn hỏi Tỳ kheo, nếu Tỳ kheo tự nói có tội này mà không có đến, thì Tăng nên theo lời Tỳ kheo nói mà trị; nếu nói có đến mà không có tội này thì cũng theo lời Tỳ kheo nói mà trị; nếu nói không đến cũng

không có tội này thì Tăng nên theo lời của Ưu-bà-di đáng tin nói mà cho pháp Thật mịch. Pháp Thật mịch là khi Tăng nhất tâm hòa hợp, một Tỳ

kheo trong tăng tác bạch yết ma như sau:

Đại-đức Tăng lắng nghe, Tỳ kheo này do Ưu-bà-di đáng tin nói, Tăng đã gạn hỏi mà Tỳ kheo không tự nói là có đến và có tội này. Nếu tăng đúng thời đến nghe, Tăng nên chấp thuận, Tăng theo lời của Ưu-bà-di đáng tin nói mà cho Tỳ kheo này pháp Thật mịch. Bạch như vậy.

Như thế Bạch-tứ-yết-ma cho đến câu: Tăng đã theo lời của Ưu- bà-di đáng tin nói cho Tỳ kheo này pháp Thật mịch xong rồi. Tăng chấp thuận vì im lặng, việc này xin nhớ giữ như vậy.

Pháp hành của-Tỳ kheo được Thật mịch là không được cho người thọ đại giới... giống như trong giới trên đã nói, cho đến câu nếu không hành theo như thế thì trọn đời không được yết ma xuất tội.

